

Odniesienie się przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do uwag do Ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (nr projektu: UD 168)

Nazwa podmiotu zgłaszającego uwagi:

Ministerstwo Cyfryzacji

Lp.	Dokument	Artykuł	Ustęp/ pkt/ lit/ tiret/ str.	Proponowana treść / Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
1.	Ustawa	art. 7 (oraz ust. 5 pkt 3)	ust. 4 pkt 7	Wnoszę o uzupełnienie uzasadnienia projektu o wykazanie w jakim konkretnym i uzasadnionym celu przetwarzania projektodawca ustanawia obowiązek podawania adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu kontaktowego przez wnioskodawcę, których brak podania będzie stanowił brak formalny wniosku o ustalenie prawa do asystencji. Zgodnie z zasadą minimalizacji danych, z art. 5 ust. 1 lit. c RODO, dane osobowe powinny być adekwatne, stosowne i ograniczone do tego, co niezbędne do celów, dla których są one przetwarzane. Wymaga to w szczególności zapewnienia ograniczenia zakresu przetwarzania danych do ścisłego minimum. Dane osobowe powinny być przetwarzane tylko w przypadkach, gdy celu przetwarzania nie można w rozsądny sposób osiągnąć innymi sposobami. Należy zapobiegać przetwarzaniu danych osobowych w zakresie szerszym, niż jest to konieczne.	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia (określenie uzasadnionego celu przetwarzania) została uzupełniona oraz doprecyzowana w ramach uzasadnienia.
2.	Ustawa	art. 7	ust. 8 pkt 2	W brzmieniu przedmiotowej jednostki redakcyjnej wskazano na dopuszczalność użycia „innego środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”. Jednocześnie uznano za zasadne wskazanie wprost na dopuszczalność użycia takich środków identyfikacji elektronicznej jak „profil zaufany” i „profil osobisty”, które także są środkami identyfikacji elektronicznej wydawanymi „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”. W związku z	Uwaga nieuwzględniona. W brzmieniu przedmiotowej jednostki redakcyjnej wskazano na dopuszczalność użycia „innego środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”. Jednocześnie uznano za zasadne wskazanie wprost na dopuszczalność użycia takich środków identyfikacji elektronicznej jak „profil zaufany” i „profil osobisty”, które także są środkami identyfikacji elektronicznej wydawanymi „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”.

Lp.	Dokument	Artykuł	Ustęp/ pkt/ lit/ tiret/ str.	Proponowana treść / Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
				<p>powyższym, zasadnym jest analogiczne wskazanie wprost na możliwość zastosowania „profilu mObywatel”, który jest środkiem identyfikacji elektronicznej: - wydawanym w – tym samym systemie identyfikacji elektronicznej co ww. profil zaufany oraz profil osobisty, tj. – publicznym systemie identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 20aa ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717), - uregulowanym na gruncie ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. z 2024 r. poz. 1275 i 1717). W brzmieniu przepisu wskazano ponadto na możliwość stosowania „innych technologii, jeżeli zostaną udostępnione w tym systemie”. Fragment ten budzi wątpliwości, bowiem zawiera wskazanie na dopuszczalność stosowania dowolnych innych technologii, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie będą musiały spełniać żadnych wymagań organizacyjnych, technicznych, czy też – co szczególnie istotne – wymagań w zakresie bezpieczeństwa, w przeciwieństwie na przykład do wspomnianych wyżej środków identyfikacji elektronicznej, wydawanych „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”, które obecnie spełniają wymagania dla co najmniej (podstawowego) średniego poziomu bezpieczeństwa, w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. L 257 z 28.8.2014, s. 73-114 z późn. zm.), a jednocześnie - w brzmieniu przepisu wskazanie na możliwość stosowania tych innych technologii umiejscowione jest za alternatywą rozłączną „albo”, co budzi obawy, iż tak sformułowany przepis będzie interpretowany w ten sposób, że udostępnienie takich 	<p>W związku z powyższym, zasadnym jest analogiczne wskazanie wprost na możliwość zastosowania „profilu mObywatel”, który jest środkiem identyfikacji elektronicznej: - wydawanym w – tym samym systemie identyfikacji elektronicznej co ww. profil zaufany oraz profil osobisty, tj. – publicznym systemie identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 20aa ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717), - uregulowanym na gruncie ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. z 2024 r. poz. 1275 i 1717). Zapis zastosowany w art. 7 ust 8 pkt 2 jest standardowym zapisem zawartym we wszystkich ustawach dotyczących możliwości składania wniosku przez system teleinformatyczny utworzony przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego. Profil mObywatel jako metoda uwierzytelniania wystawiana przez węzeł krajowy jest już wykorzystywana, dlatego w opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie ma potrzeby literalnie go wpisywać.</p> <p>W brzmieniu przepisu wskazano ponadto na możliwość stosowania „innych technologii, jeżeli zostaną udostępnione w tym systemie”. Fragment ten budzi wątpliwości, bowiem zawiera wskazanie na dopuszczalność stosowania dowolnych innych technologii, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie będą musiały spełniać żadnych wymagań organizacyjnych, technicznych, czy też – co szczególnie istotne – wymagań w zakresie bezpieczeństwa, w przeciwieństwie na przykład do wspomnianych wyżej środków identyfikacji elektronicznej, wydawanych „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”, które obecnie spełniają wymagania dla co najmniej (podstawowego) średniego poziomu bezpieczeństwa, w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji

Lp.	Dokument	Artykuł	Ustęp/ pkt/ lit/ tiret/ str.	Proponowana treść / Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
				<p>„innych technologii” będzie mogło być wykorzystane jako uzasadnienie braku jednoczesnego zapewnienia możliwości uwierzytelnienia użytkownika przy użyciu środków identyfikacji elektronicznej wydawanych „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”, co w ocenie, i zgodnie z celami, Ministra Cyfryzacji powinno stanowić podstawową metodę uwierzytelnienia użytkownika, z jakiej mogą skorzystać obywatele w systemach teleinformatycznych podmiotów publicznych. Zasadna jest rezygnacja ze wskazania na dopuszczalność stosowania ww. innych technologii albo zmiana redakcji przepisu tak, aby wskazywał, że owe inne technologie mogą być stosowane co najmniej po uprzednim zapewnieniu możliwości wykorzystywania środków identyfikacji elektronicznej wydawanych „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej” o których mowa w brzmieniu przepisu powyżej. Zasadnym byłoby ponadto rozważenie określenia wymagań wobec takich innych technologii, w szczególności uwzględniających aktualne standardy bezpieczeństwa jakim powinny odpowiadać procesy uwierzytelniania użytkowników systemów teleinformatycznych.</p>	<p>elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. L 257 z 28.8.2014, s. 73-114 z późn. zm.), a jednocześnie - w brzmieniu przepisu wskazanie na możliwość stosowania tych innych technologii umiejscowione jest za alternatywą rozłączną „albo”, co budzi obawy, iż tak sformułowany przepis będzie interpretowany w ten sposób, że udostępnienie takich „innych technologii” będzie mogło być wykorzystane jako uzasadnienie braku jednoczesnego zapewnienia możliwości uwierzytelnienia użytkownika przy użyciu środków identyfikacji elektronicznej wydawanych „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej”, co w ocenie, i zgodnie z celami, Ministra Cyfryzacji powinno stanowić podstawową metodę uwierzytelnienia użytkownika, z jakiej mogą skorzystać obywatele w systemach teleinformatycznych podmiotów publicznych.</p> <p>Zasadna jest rezygnacja ze wskazania na dopuszczalność stosowania ww. innych technologii albo zmiana redakcji przepisu tak, aby wskazywał, że owe inne technologie mogą być stosowane co najmniej po uprzednim zapewnieniu możliwości wykorzystywania środków identyfikacji elektronicznej wydawanych „w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej” o których mowa w brzmieniu przepisu powyżej. Zasadnym byłoby ponadto rozważenie określenia wymagań wobec takich innych technologii, w szczególności uwzględniających aktualne standardy bezpieczeństwa jakim powinny odpowiadać procesy uwierzytelniania użytkowników systemów teleinformatycznych.</p> <p>Brak w tym miejscu określenia wymagań organizacyjnych, technicznych i bezpieczeństwa nie jest równoznaczne, iż nowe dopuszczone technologie nie będą musiały spełniać żadnych warunków. Ten zapis zabezpiecza możliwość wykorzystania w przyszłości rozwiązań, które nie zostały</p>

Lp.	Dokument	Artykuł	Ustęp/ pkt/ lit/ tiret/ str.	Proponowana treść / Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
					jeszcze opracowane. Jego brak zamknąłby katalog sposobów uwierzytelniania. Dodatkowo to Minister decyduje, które technologie będą dopuszczone jako środki uwierzytelniania kierując się zasadami wskazanymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych oraz ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej.
3.	Ustawa	Art. 16 ust. 2 pkt 2-5		Zgodnie z tym przepisem, asystentem osobistym może być osoba, która: nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, rodzinie i opiece, czci i nietykalności cielesnej, wolności seksualnej lub obyczajności lub przeciwko mieniu na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 i 1228) (pkt 2), nie ma orzeczonego prawomocnie zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu (pkt 3); nie została prawomocnie pozbawiona władzy rodzicielskiej (pkt 4), nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (pkt 5). W projektowanym przepisach nie ustanowiono podstawy prawnej dla pozyskiwania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących. Projektodawca nie wskazał, kto będzie pozyskiwał i weryfikował te dane osobowe, od kogo dane osobowe tej kategorii będą pozyskiwane, w jakim trybie i na jakiej podstawie prawnej. W ocenie Ministra Cyfryzacji należy określić podstawę prawną dla podmiotów uprawnionych do pozyskiwania tej kategorii danych osobowych oraz trybu ich uzyskiwania.	Uwaga uwzględniona. Wskazane kwestie zostały doprecyzowane w ustawie. Wojewoda sprawdzając poprawność i kompletność danych, o których mowa w ust. 1 oraz dokonując ich weryfikacji jest obowiązany do ich weryfikacji drogą elektroniczną lub alternatywnie drogą pisemną, z odpowiednimi danymi w zakresie Krajowego Rejestru Karnego oraz Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Lp.	Dokument	Artykuł	Ustęp/ pkt/ lit/ tiret/ str.	Proponowana treść / Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
				<p>Zgodnie z art. 10 RODO przetwarzanie danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa na podstawie art. 6 ust. 1 RODO wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. Należy także mieć na uwadze zasady wynikające z art. 5 ust. 1 lit. a-c, e oraz zasadę proporcjonalności RODO. Przetwarzanie danych dotyczących wyroków skazujących podlega szczególnemu reżimowi RODO i powinno być dopuszczalne wyłącznie w uzasadnionych prawnie przypadkach, z zachowaniem zasady przejrzystości, celowości, proporcjonalności i adekwatności. Projektodawca w uzasadnieniu nie wskazał z jakiego powodu uznał za konieczne, aby osoba mają być asystentem osobistym była niekarana w całym proponowanym w przepisie zakresie. Rodzi to wątpliwości czy rzeczywiście przetwarzanie tego typu danych osobowych jest niezbędne i proporcjonalne dla tego postępowania. Tym bardziej że ustanowienie takiego kryterium dla tych osób wymaga dokonywania jego cyklicznej weryfikacji a nie tylko jednorazowego sprawdzenia.</p> <p>Mając na uwadze brzmienie projektowanego art. 16 ust. 2 pkt 2-5 należy uzupełnić przepisy tego projektu ustawy o wskazanie podmiotów uprawnionych do weryfikacji tych danych osobowych, od kogo i w jakim trybie będą one pozyskiwane, jak długo będą przechowywane, oraz uzupełnienie uzasadnienia projektu ustawy w zakresie wykazania konieczności przetwarzania danych osobowych dotyczących wszystkich wymienionych w przepisie wyroków skazujących wobec celu, w którym będą przetwarzane. W przeciwnym razie, tj. w przypadku braku wykazania konieczności</p>	

Lp.	Dokument	Artykuł	Ustęp/ pkt/ lit/ tiret/ str.	Proponowana treść / Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
				przetwarzania ww. kategorii danych osobowych, wnoszę o usunięcie lub znaczną modyfikację komentowanego przepisu.	